

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна ЦЕМАШКАЛО

ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Правове регулювання економіки

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

**обов'язкова
українська**

Завідувач кафедри *правового регулювання економіки*

[Signature] **Олег ЛУК'ЯНЧИКОВ**

Харків, 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри правового регулювання економіки
Протокол № 6 від 17.01.2022 р.

Розробник:

Єрофеєнко Л.В., к.ю.н., доцент, доцент кафедри правового регулювання економіки

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни:

Україна вступила на шлях розвитку ринкової економіки, яка передбачає достатньо високий рівень розвитку освіти, науки і культури – розвитку мистецтва і виробництва, виробничої інфраструктури і матеріально-технічного забезпечення побуту. Саме ці фактори зумовлюють і визначають рівень цивілізації суспільства. В свою чергу вони ж є результатами творчої діяльності людини. Сучасні моделі економічного зростання держав мають ґрунтуватися на постійному прискоренні науково-технічного прогресу, тому що всі можливі разові заходи можуть призвести лише до тимчасового прискорення економічного зростання, а потім його темп знову буде обмежений темпом зростання робочої сили та вже наявними й використовуваними науково-технічними досягненнями.

Саме з цієї причини практично усі країни світу, прагнучи до стабільного і стійкого економічного зростання, що забезпечує, у результаті, поліпшення добробуту населення, проголосили третє тисячоліття епоєю інтелектуальної власності.

Інтелектуальна власність - це результати досягнень людини в галузі духовної та науково-технічної творчості.

Науково-технічні досягнення, їх надійна правова охорона й використання дозволять забезпечити стабільний економічний розвиток на основі постійного вдосконалення технологічних процесів, що характеризують сучасне виробництво, яке забезпечує випуск продукції, конкурентоздатної як на внутрішньому, так і на світовому ринках.

Місце країни у глобальній економіці залежить від ефективної інституційної системи охорони інтелектуальної власності, в якій економічні, правові та організаційні механізми перебувають у тісній взаємодії, забезпечуючи інноваційний розвиток. Глобалізація економічних, політичних і науково-технічних відносин і перспективи інтеграції України до системи міжнародного науково-технологічного співробітництва актуалізують проблему становлення національної системи охорони інтелектуальної власності та підвищення в такий спосіб конкурентоспроможності країни.

Проблема охорони інтелектуальної власності постала нині у світовому вимірі в контексті співвідношення інтересів країн центру (тобто економічно розвинених) та периферії, дисбалансу інтересів власників прав інтелектуальної власності та суспільних інтересів. Інтелектуальну власність неможливо розглядати виключно як економічну або юридичну категорію. Для формування ефективної системи охорони інтелектуальної власності в умовах глобалізації необхідно з'ясувати економічні показники впливу такої охорони та з урахуванням економічного підходу розробити методи правового регулювання відносин інтелектуальної власності. У світовій науці все більше поширення набуває економіко-правовий підхід до дослідження відносин інтелектуальної власності. До формування системи охорони інтелектуальної власності долучаються фахівці з різних сфер: технічних, гуманітарних, соціальних та політичних наук, мистецтва, менеджменту тощо.

Завданням економічної науки у сфері інтелектуальної власності є, передусім, пошук відповіді на питання, як стимулювати інноваційну діяльність та розповсюдження знань і технологій у світі, тобто як досягти балансу між інтересами власників об'єктів інтелектуальної власності та суспільними інтересами, забезпечити рівномірний розподіл доходів від інтелектуальної власності між учасниками глобальних процесів.

Дисципліна «Право інтелектуальної власності» належить до переліку обов'язкових дисциплін. Вона забезпечує особистий і професійний розвиток студента та спрямована на формування комплексу знань стосовно прав, що відносяться до інтелектуальної діяльності у виробничій, науковій, літературній та художній сферах; щодо розуміння засад правової охорони об'єктів інтелектуальної власності та шляхів захисту прав інтелектуальної власності в їх матеріальному та процесуальному змісті в національному та міжнародному вимірі.

Мета навчальної дисципліни:

Метою дисципліни є підготовка майбутніх фахівців у галузі права і формування навиків при використанні існуючих правових норм у професійній діяльності для самостійного вирішення завдань у сфері регулювання правовідносин, пов'язаних зі створенням, використанням та охороною об'єктів інтелектуальної власності.

Головні **завдання** навчальної дисципліни полягають у формуванні у студентів системи знань, а також отримання практичних навичок та уявлень, необхідних для здійснення творчої діяльності, захисту та комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, а також охорони майнових та особистих немайнових прав суб'єктів інтелектуальної власності як в Україні так і поза її межами.

Предметом навчальної дисципліни - є сукупність суспільних відносин, які складаються в сфері створення, використання та захисту результатів творчої, інтелектуальної діяльності людини.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	4
Семестр	7
Кількість кредитів ECTS	3
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Теорії держави та права	Господарське процесуальне право
Цивільне право	Кримінальне процесуальне право
Трудове право	
Господарське право	

Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК9. Здатність працювати в команді. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.	РН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності. СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.</p>	<p>РН2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.</p>
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.</p>	<p>РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.</p>
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p>	<p>РН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми</p>

<p>ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК14. Здатність до консультивання з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>	
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.</p>	<p>РН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.</p>
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>СК2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p>	<p>РН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.</p>

<p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.</p> <p>СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>	
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.</p> <p>СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>	<p>РН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин</p>
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>СК5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.</p>	<p>РН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.</p>
<p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК14. Цінування та повага різноманітності і</p>	<p>РН10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію</p>

<p>мультикультурності. СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>	
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування. СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>	<p>РН14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.</p>
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування. СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>	<p>РН15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних</p>
<p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>	<p>РН 16. Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними</p>

<p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.</p>	<p>програмами, необхідними у професійній діяльності</p>
<p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.</p> <p>СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.</p> <p>СК2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>	<p>РН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.</p>
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.</p>	<p>РН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.</p>

<p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>	
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування. СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>	<p>РН 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.</p>
<p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК9. Здатність працювати в команді. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності. СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>	<p>РН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.</p>

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Загальні положення права інтелектуальної власності та його інститути

Тема 1. Загальні положення про інтелектуальну власність

Поняття права інтелектуальної власності. Право інтелектуальної власності в об'єктивному та суб'єктивному розумінні. Співвідношення права власності і права інтелектуальної власності. Предмет і метод правового регулювання інтелектуальної власності. Система права інтелектуальної власності.

Тема 2. Авторське право

Поняття авторського права. Об'єкти, що охороняються авторським правом. Суб'єкти авторського права. Виникнення авторського права. Знак охорони авторського права та його

значення. Зміст суб'єктивного авторського права. Вільне використання творів. Строк охорони авторського права. Перехід твору до суспільного надбання.

Тема 3. Характеристика суміжних прав.

Визначення суміжних прав та їх об'єкти. Суб'єкти суміжних прав. Суб'єктивні суміжні права. Умови здійснення суміжних прав. Права виконавців. Права виробників фонограм. Права організацій мовлення. Обмеження суміжних прав та строк їх дії.

Тема 4. Патентне право

Поняття та умови патентоспроможності винаходу. Об'єкти винаходу (корисної моделі). Порядок оформлення прав на винахід (корисну модель). Право на подачу заявки. Право першого заявника. Пріоритет. Зміст прав на винаходи (корисні моделі). Використання винаходу (корисної моделі). Обов'язки, що випливають з патенту. Дії, що не визнаються порушенням прав власника патенту.

Тема 5. Державна система охорони прав інтелектуальної власності

Система органів державного управління у сфері охорони інтелектуальної власності. Діяльність Державної служби інтелектуальної власності України та її структурних підрозділів у сфері охорони прав інтелектуальної власності. Контрольно-наглядова діяльність органів публічної адміністрації у сфері охорони прав на сорти рослин. Правовий статус патентного повіреного в загальній системі охорони прав інтелектуальної власності

Тема 6. Юридична відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності

Загальні положення про юридичну відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. Дисциплінарна і матеріальна відповідальність. Цивільно-правова відповідальність. Господарсько-правова відповідальність. Адміністративно-правова відповідальність. Кримінальна відповідальність

Перелік практичних (семінарських) занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

Під час викладання дисципліни «Право інтелектуальної власності» застосовуються наступні методи:

1. Пояснювально-ілюстративний метод, або інформаційно-рецептивний (розповідь, лекція, пояснення, демонстрація наочного матеріалу (таблиці, схеми, презентації). (Теми 1-6)
2. Частково-пошуковий, або евристичний, метод (студенти під керівництвом викладача самостійно розмірковують, розв'язують проблемні ситуації, аналізують, порівнюють, узагальнюють). (Теми 1-6)
3. Дослідницький метод – метод навчання, який передбачає творче застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування досвіду самостійного наукового пошуку. Аналіз і систематизація одержаних результатів, формулювання висновків. (Теми 3; 5-6)

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яка передбачає такі контрольні заходи:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі контрольної роботи як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль знань здійснюється на практичних заняттях, шляхом оцінювання рівня володіння студентами теоретичним матеріалом, правильністю виконання ситуаційних завдань та підготовка і виступ з доповіддю, який максимально оцінюється в 5 балів: за активну участь в обговоренні питань надається 1 бал, за правильне вирішення ситуаційних завдань – 2 бали, за підготовку і виступ з доповіддю – 2 бали (максимально всього 20 балів). Крім того, поточний контроль включає перевірку успішності виконання самостійної роботи і оцінюється максимально в 30 балів (індивідуальна робота студента (максимально – 10 балів) та два творчі завдання (максимально – по 10 балів за кожне).

Модульний контроль проводиться у формі письмової контрольної роботи, яка включає тестові завдання та оцінюється максимально в 10 балів за роботу. Такий контроль проводиться 1 раз за семестр (максимально всього 10 балів).

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Кожен екзаменаційний білет складається із 2-х завдань: перше: 30 тестових завдань; друге: ситуаційне завдання, яке передбачає вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяє діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімум можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та

мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни. Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
	Змістовий модуль 1. Загальні положення права інтелектуальної власності та його інститути			60
Тема 1	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція на тему: «Загальні положення про інтелектуальну власність»	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою: «Загальні положення про інтелектуальну власність»	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми	
			Вирішення ситуаційних завдань	
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Міжнародні договори, ратифіковані Україною, як джерела права інтелектуальної власності. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	На першому навчальному тижні контроль самостійної роботи не відбувається		

		Виконання домашніх завдань щодо вирішення практичних ситуаційних завдань.		
Тема 2	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за темою 2: «Авторське право»	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 2: «Авторське право»	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми	5
		Вирішення ситуаційних завдань, підготовка доповіді.	Вирішення заданих ситуаційних завдань; виступ з доповіддю	
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вільне використання твору. Авторське право на аудіовізуальний твір. Перехід авторських прав. Передача (уступка) авторського права. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання домашніх завдань щодо вирішення практичних ситуаційних завдань.	Перевірка домашніх завдань		
Тема 3.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за темою 3. «Характеристика суміжних прав»	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 3: «Характеристика суміжних прав»	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми	5
		Вирішення ситуаційних завдань, підготовка доповіді. Підготовка творчого завдання.	Вирішення заданих ситуаційних завдань; виступ з доповіддю	
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Місце суміжних прав у системі права інтелектуальної власності. Правила торгівлі екземплярами аудіовізуальних творів. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання домашніх завдань щодо вирішення практичних ситуаційних завдань. Виконання творчого завдання	Перевірка творчого завдання	10	
Те ма	Аудиторна робота			

	Лекція	Лекція за темою 4. «Патентне право»	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 4: «Патентне право»»	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми	5
		Вирішення ситуаційних завдань, підготовка доповіді.	Вирішення заданих ситуаційних завдань; виступ з доповіддю	
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Поняття патенту, його види. Реквізити патенту. Строки дії патенту. Відміна патенту. Визнання патенту недійсним. Припинення дії патенту. Порядок отримання патенту на винахід і корисну модель. Визнання патенту недійсним. Припинення дії патенту. Примусове відчуження патентних прав. Виконання домашніх завдань щодо вирішення практичних ситуаційних завдань. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Перевірка домашніх завдань	
	<i>Аудиторна робота</i>			
Тема 5	Лекція	Лекція за темою 5. «Державна система охорони прав інтелектуальної власності»	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 5. «Державна система охорони прав інтелектуальної власності»	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми	5
		Вирішення ситуаційних завдань, підготовка доповіді. Підготовка індивідуального завдання	Вирішення заданих ситуаційних завдань; виступ з доповіддю	
	<i>Самостійна робота</i>			

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Цивільний кодекс України як джерело регулювання права інтелектуальної власності. Проблеми удосконалення механізму. Роль ВОІВ у захисті прав на об'єкти інтелектуальної власності. Функції, структура та напрями діяльності ВОІВ. Участь України у роботі ВОІВ. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання індивідуального завдання. Підготовка до контрольної роботи.	Перевірка індивідуального завдання	10
Тема 6	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за темою 6. «Юридична відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності»	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 6. «Юридична відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності»	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми	
		Підготовка творчого завдання.	Написання контрольної роботи	10
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Цивільно-правовий засіб захисту права інтелектуальної власності. Підстави адміністративної відповідальності за незаконне використання об'єктів права інтелектуальної власності. Підстави притягнення до кримінальної відповідальності за порушення об'єктів інтелектуальної власності. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до іспиту	Перевірка творчого завдання.	10	
Іспит			40	

Рекомендована література

Основна

1. Конституція України: Основний Закон України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30 Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-41. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII. // Відомості Верховної Ради. 2001. №4 3. Ст. 214. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>

4. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 № 3687-ХІІ // Відомості Верховної Ради. 2001. №8. Ст. 37. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>

5. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 36. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>

6. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради. 1994. №7. Ст. 34. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>

7. Інтелектуальна власність [Текст]: підручник / Р.С. Кірін, В.Л. Хоменко, І.М. Коросташова. Д.: Національний гірничий університет, 2012. 320 с. URL: <http://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/146614/CD625.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

8. Капінос М. М. Інтелектуальна власність: підручник / М. М. Капінос, Е. Т. Лерантович, М. М. Солощук ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : Друкарня Мадрид, 2016. 396 с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/39462>

9. Н.Б. Москалюк, Л.В. Кузьмич. Право інтелектуальної власності. Практикум: Навч. посібник. Тернопіль, 2017. 200 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/20492/1/%D0%9C%D0%BE%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D0%BA.pdf>

10. Інтелектуальна власність: навч. посібник / За заг ред канд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с. URL: <http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/1424/1/%D0%98%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B2%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%BD.pdf>

11. Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. Для студ. Вищих навч. закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с. URL: <http://intellect21.cdu.edu.ua/wpcontent/uploads/2012/02/%D0%9E%D1%80%D0%BB%D1%8E%D0%BA%20%D0%9E.%D0%9F.%20%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%20%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B2%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96.pdf>

Додаткова:

12. Єрофєєнко Л. В. Щодо захисту авторського права у мережі інтернет / Л. В. Єрофєєнко // Науковий юридичний журнал «Правові новели», № 7, 2019, Міжнародний університет бізнесу і права, Херсон, 2019. С.41-46 – Режим доступу: http://legalnovels.in.ua/journal/7_2019/7_2019.pdf

13. Єрофєєнко Л. В. Неймирок Л. М. Удосконалення правового регулювання праці жінок, які поєднують роботу з материнством, в контексті останніх законодавчих напрацювань / Л. В. Єрофєєнко, Л.М. Неймирок // Електронне наукове фахове видання «Юридичний науковий електронний журнал», Науковий юридичний журнал, випуск № 10, 2021, Запорізький національний університет, м. Запоріжжя, 2021, С. 224-227– Режим доступу: http://www.lsej.org.ua/10_2021/58.pdf

Інформаційні ресурси в Інтернеті

14. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт: Законодавство України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/index/>

15. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законотворча діяльність Верховної Ради України: Законопроекти: Пошук за реквізитами. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc2.
16. Президент України: офіційне інтернет-представництво: Офіційні документи. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/>.
17. Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України: Нормативно-правова база: База документів: Пошук документів за реквізитами. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/npd/search>.
18. Офіційний вісник України : Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно-правових актів України. URL: <http://ovu.com.ua/>.
19. Мега-НаУ: професійна юридична система: НаУ-Online: Нормативно-правові документи. URL: <http://zakon.nau.ua/>.
20. Ліга:Закон : правовий портал : он-лайн сервіси: Законодавство URL: <http://www.ligazakon.ua/>
21. Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL: www.reyestr.court.gov.ua